

Levchenko N. V. Regulatory documents in the field of youth work: international aspect

The article highlights the main regulations in the field of youth work; presents domestic and international regulations governing youth work and youth policy; analyzes the scientific sources of researchers who dealt with the problems of state youth policy in Ukraine. The purpose of the article is to carry out a theoretical analysis of domestic and international acts regulating youth work and youth policy in Ukraine and in the countries of the European Union. The study used methods such as analysis, comparison and generalization of international sources on the researched problem.

There are more than 30 domestic regulations and more than 15 international ones in Ukraine.

Youth state policy in Ukraine is characterized by a significant number of normative legal acts, the basis of which is the Constitution of Ukraine, which defines the basic rights and responsibilities of citizens.

The normative documents developed in Ukraine and mentioned above are based on international acts of the Council of Europe, which for many years has developed various principles, goals and values on which youth policy should be based. The main standards of the Council of Europe for Youth Policy are based on six areas of activity: participation, information, inclusion, access to rights, youth work, and mobility.

The article explores three parts of the European Charter on the Participation of Young People in Public Life at Local and Regional Level (the first is an overview of policy areas, the second is the means for youth participation, the third is the institutional participation of young people in local and regional affairs).

All legal documents are aimed at the development of quality of youth work, active support of local, regional and national youth policy; development and improvement of knowledge, skills and abilities of youth workers.

Key words: youth policy, youth, legal acts, youth work, international treaties, social work.

УДК 378.147.091.33-027.22:[784.071.2:785]:005.336.2

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.83.21>

Лимаренко В. І.

**ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО КЕРІВНИКА ВОКАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ
НА ЗАСАДАХ ЕД'ЮТЕЙНМЕНТУ**

Досліджуються педагогічні умови методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю. Проаналізовано праці вітчизняних і зарубіжних вчених, проведено спостереження над освітнім процесом під час вивчення дисциплін фахової підготовки майбутнього керівника вокального ансамблю студентів спеціальності “Музичне мистецтво” Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка. Розкрито сутність понять “умова”, “педагогічна умова” та на підставі аналізу вітчизняних і зарубіжних досліджень розроблено педагогічні умови формування методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю на засадах ед'ютейнменту. Зазначено, що головною зміною є усунення обмежень у фаховій підготовці майбутнього керівника вокального ансамблю. Збільшення вираження власних думок і суджень та, відповідно, збільшення потоку інформації забезпечує необхідну свободу дії, управлінське передчуття та своєчасне реагування на зовнішні зміни.

Досліджено вплив дистанційного навчання на мистецький освітній процес загалом і на процес формування методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю зокрема. Встановлено, що педагогічні умови формування методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю на засадах ед'ютейнменту мають бути адаптовані як до очного освітнього процесу, так і до дистанційного. Визначено вплив цифрового середовища на формування методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю та визначено можливості реалізації педагогічних умов формування методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю на засадах ед'ютейнменту в умовах дистанційного навчання.

Ключові слова: умова, педагогічна умова, ед'ютейнмент, майбутній керівник вокального ансамблю, цифрове середовище, дистанційне навчання.

Докорінні зміни у соціально-фаховому розвитку України, модернізація й удосконалення системи освіти зумовлюють нові вимоги до якості підготовки сучасних фахівців. Перед закладами вищої мистецької освіти постає завдання підготовки майбутнього керівника вокального ансамблю, здатного вести успішну фахову діяльність, створювати сприятливу атмосферу в колективі, розвивати колектив і його учасників. Концептуальні засади підготовки фахівців мистецької сфери визначені у Державній національній програмі “Освіта” (Україна ХХІ століття), Національній доктрині розвитку освіти, Законах України “Про освіту”, “Про вищу освіту”.

Пошуки визначення поняття “педагогічні умови” показали, що цю категорію досліджували й обґрунтовували науковці К. Дубич, О. Гура, Н. Житнік, М. Зверева, Ю. Костюшко, О. Мещанінов, В. Стасюк та ін. Останніми роками у психолого-педагогічній періодиці з'являється низка статей, присвячених з'ясуванню педагогічних умов формування певного виду компетентності фахівців різних галузей освіти та науки (В. Коваль, Л. Базильчук, Т. Філатєва, Н. Андрійчук, С. Вітвицька та ін.). Дисертаційні дослідження

вітчизняних науковців (В. Гуменюк, Г. Малик, Л. Олійник, О. Шестопалюк, В. Полуда, В. Ситянін, Л. Петухова, А. Шишко, Л. Бірюк, О. Семенов та ін.) зображають і вивчають особливості підготовки майбутніх працівників сфери освіти.

Метою статті є визначення й обґрунтування педагогічних умов формування методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю.

Входження України у світовий освітній простір супроводжується суттєвими змінами у педагогічній теорії й освітній практиці. Головною зміною є усунення обмежень у фаховій підготовці майбутнього керівника вокального ансамблю. Збільшення вираження власних думок і суджень та, відповідно, збільшення потоку інформації забезпечує необхідну свободу дій, управлінське передчуття та своєчасне реагування на зовнішні зміни.

Для початку визначимо поняття “умова” та “педагогічна умова” на прикладі характеристик різних вчених і науковців.

Вивчення філософської та психолого-педагогічної літератури показало, що й досі немає термінологічної єдності щодо понять “умова”, “педагогічна умова”.

У філософських працях поняття “умова” визначають як те, від чого залежить інше. Великий тлумачний словник трактує термін “умова” у декілька значень: 1) необхідна обставина, що уможливорює здійснення, створення, утворення чого-небудь; 2) обставини, особливості реальної дійсності, за яких відбувається або здійснюється що-небудь [5, с. 694].

Л. Виготський визначає поняття “умова” як сукупність об’єктивних можливостей змісту навчання, методів, організаційних засобів його здійснення, якщо забезпечується успішне вирішення поставленого завдання педагогічного спрямування [6, с. 285].

Отже, підсумовуючи, поняття “умова” можна трактувати як сукупність певних, фактів, обставин, впливів, процесів, що надають змогу управляти навчально-творчим процесом, внаслідок якого формується особистість. Окрім поняття “умови”, вчені та дослідники виділяють також “педагогічні умови”.

У процесі дослідження формування мистецької компетентності О. Олексюк визначає такі педагогічні умови: забезпечення суб’єктивного ставлення до мистецької інформації, діалогічності спілкування; реалізація зв’язків фортепіанної підготовки із диригентсько-хоровою та вокальною підготовкою студентів; набуття студентами досвіду варіативної роботи над музичними творами [12].

Для формування методичної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі вивчення професійно орієнтованих дисциплін Л. Коновальська пропонує застосовувати такі педагогічні умови: 1) інтеграцію змісту методичної підготовки у зміст професійно-орієнтованих дисциплін; 2) забезпечення особистісно орієнтованої розвивальної суб’єкт-суб’єктної взаємодії “викладач – студент” на рівні співтворчості; 3) створення і дотримання сучасного навчально-методичного супроводу вивчення професійно-орієнтованих дисциплін майбутніми учителями фізичної культури [10].

У дисертаційному дослідженні Н. Цюлюпи зазначаються педагогічні умови формування методичної компетентності майбутнього вчителя музики у процесі інструментальної підготовки: 1) цілеспрямований розвиток мотивації та вольових якостей студентів до процесу навчання; 2) організація навчання на основі доцільно відібраного теоретико-методичного матеріалу; 3) активізація виконавської діяльності студентів, що стимулює їх пізнавальний інтерес до музичного мистецтва і забезпечує продуктивність педагогічного мислення; 4) орієнтація студентів на самооцінку досягнутого рівня методичної компетентності [16].

Лю Цяньцян для формування художньої компетентності майбутніх учителів музики та хореографії пропонує орієнтуватися на такі педагогічні умови: 1) цілеспрямоване застосування інтегрованих процесів, оснований на історично визначених принципах розвитку мистецької освіти; 2) компетентнісну спрямованість художньо-виконавських дисциплін на основі міждисциплінарного синтезу; 3) активізацію навчально-виховного потенціалу художнього комунікативного середовища, що створюється і функціонує у позааудиторних формах фахової підготовки майбутніх учителів музики та хореографії [11].

Для формування темпо-ритмічних виконавських умінь майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі навчання гри на фортепіано Вей Сімін рекомендує звертатися до таких педагогічних умов: 1) цілеспрямованого збагачення метро-ритмічного та темпового тезаурусу майбутніх учителів музики; 2) стимулювання рефлексії метро-ритмічного чуття; 3) акцентуації самостійної роботи над художньо-образним контекстом метро-ритму та темпу; 4) установки на екстраполяцію темпо-ритмічних виконавських умінь до педагогічного процесу [3].

З метою формування методичної компетенції майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі навчання гри на фортепіано Ван Юе пропонує звернутися таких педагогічних умов: 1) впровадження до навчального процесу технологій, що надають перевагу особистісно-суб’єктивному фактору та дозволяють максимально наблизити умови навчання до умов майбутньої діяльності студентів; 2) орієнтації студентів на ціннісно-сміслову ставлення до педагогічної діяльності, самоосвіту і свідомий саморозвиток; 3) надання студентам можливості достатньої варіативності у виборі засобів і методів вирішення художньо-виконавських і вербально-інтерпретаційних завдань [2].

Л. Теряєва дійшла висновку, що для формування методичної компетентності майбутніх учителів музики на заняттях із хорового диригування необхідними є такі педагогічні умови: стимулювання мотивації навчання

з використанням музичних інформаційних технологій; наявність інноваційного методичного забезпечення; активізація самостійної роботи; розвиток творчих здібностей із застосуванням інтерактивних та ігрових методів навчання [15].

Всі перераховані праці присвячені дослідженню різних педагогічних проблем, але науковці сходяться у визначенні педагогічних умов щодо сфер розподілення інтересів, за які відповідає певна педагогічна умова. Так, педагогічні умови направлені на розвиток мотиваційної, пізнавальної та діяльнісно-креативної сфер.

На основі аналізу педагогічних умов у працях вітчизняних і зарубіжних науковців ми визначили такі педагогічні умови: стимулювання мотивації до використання ед'ютейнменту у процесі формування методичної компетентності; орієнтацію на цифровізацію освітнього процесу з наявним "хмарним" методичним забезпеченням і "хмарними" сервісами; активізацію самостійної роботи майбутнього керівника вокального ансамблю. Розглянемо їх детальніше.

Стимулювання мотивації до використання ед'ютейнменту у процесі формування методичної компетентності. Мотивація у процесі формування методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю є рухоутворюючим поняттям, оскільки викликає: пізнавальний інтерес майбутнього керівника вокального ансамблю до пізнання нових методичних знань; зацікавленість диригентською технікою під час диригування вокально-ансамблевих творів; усвідомлену професійну рефлексію. Застосування ед'ютейнменту надасть традиційним формам навчання "нового дихання", оскільки пропонує альтернативні механізми навчання, а також створює нові форми навчання. Яскравим прикладом використання ед'ютейнменту у процесі формування методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю є проект "Мистецький бріколаж", що відбувся у рамках Грінчківської декади на кафедрі музикознавства та музичної освіти Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка. Майбутній керівник вокального ансамблю у процесі перегляду бріколажу здобуває методичні знання щодо режисування музично-театральних форм і може використати їх у фаховій діяльності у процесі підготовки до концертно-конкурсних виступів. Ед'ютейнмент стає підґрунтям для підвищення рівня мотивації майбутнього керівника вокального ансамблю, оскільки надає можливість урізноманітнити музично-теоретичні дисципліни та дисципліни з історії музики альтернативними ненав'язливими формами навчання, що позитивно відобразиться на рівні методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю загалом і мотивації до навчання зокрема.

Орієнтація на цифровізацію освітнього процесу з наявним "хмарним" методичним забезпеченням і "хмарними" сервісами.

Практичний досвід показує, що значні дидактичні можливості мають хмарні сервіси, зокрема для ефектної організації самостійної роботи студентів і її активізації, у процесі виконання майбутнім керівником вокального ансамблю індивідуальних навчально-дослідних завдань, оформлення матеріалів педагогічної практики, написання курсових і кваліфікаційних робіт. У такі періоди важливим стає забезпечення постійного взаємозв'язку викладача і студентів, а також студентів у групі. Таким чином у хмарі підтримуються різні види діяльності (колаборація, комунікація, кооперація тощо).

Для прикладу розглянемо систему дистанційного навчання moodle, яка використовується Київським університетом імені Бориса Грінченка, особливо під час пандемії, коли виникла потреба у застосуванні дистанційних форм навчання. Кожен студент має власний електронний кабінет і пакет сервісів Google g-suite. Так, для вивчення дисципліни "Історія української музики" майбутній керівник вокального ансамблю здійснює авторизацію до свого електронного кабінету, де викладач попередньо доєднав його до зазначеної дисципліни. Студенту відкриваються всі необхідні матеріали для успішного вивчення дисципліни (матеріали лекційних, семінарських, практичних занять; завдання для самостійного опрацювання); завдання перевірки рівня здобутих знань (контрольні та модульні контрольні роботи). Матеріали занять можуть урізноманітнюватися наочними прикладами (посиланнями на аудіо- та відеоплатформи (наприклад Youtube)).

Під час вивчення дисципліни "Вокальний ансамбль" доцільно застосовувати програми відеозв'язку. До них відносимо Google Duo, Google Meet, Viber і стрімінгові сервіси Youtube, Twitch, Trovo тощо. Майбутній керівник вокального ансамблю під час відеоконференції має змогу бачити нотний матеріал (функція демонстрації екрану) та слухати відповідні ілюстрації (викладача чи інших студентів). Під час стріму майбутній керівник вокального ансамблю має змогу публічно демонструвати результати навчальних досягнень, рекомендації та зауваження можна писати у чат. Після здачі партій керівник вокального ансамблю може зібрати всі відеозаписи за допомогою сервісів передачі та зберігання інформації. До них належать Google Meet, Fex. Net тощо. Після цього у керівника є можливість змонтувати всі надіслані файли в один цілісний вокально-ансамблевий твір за допомогою програм відеомонтажу. До них належать Vegas Pro, Adobe Premiere та ін.

Забезпечення фахової комунікації майбутнього керівника вокального ансамблю шляхом використання соціальних мереж. Термін "соціальні мережі" був введений у 1954 р. представником "манчестерської школи" Дж. Барнсом у статті "Класи і збори в норвезькому острівному приході", яка увійшла до збірки "Людські стосунки" [7]. За допомогою соціальних мереж з'являється можливість поширювати інформацію відповідної тематики для певних аудиторій. Також створюються віртуальні громадські обговорення для вирішення нагальних проблем і шляхів їх вирішення.

Соціальна мережа – це спеціально реалізована можливість віддаленої взаємодії людей з метою обміну інформацією, зазвичай яскраво вираженої тематичної спрямованості; географічно учасники соціальної

мережі можуть бути досить віддаленими один від одного, тому інструментарій соціальної мережі є найбільш ефективним засобом комунікації [4].

Як зазначає О. Боятюк, у наявних наукових джерелах існує багато класифікацій соціальних мереж. На основі їх аналізу автор визначає чотири основні різновиди соціальних мереж, які застосовуються в освітньому середовищі. Дослідниця виокремлює соціальні мережі, найбільш ефективні для використання: у вищій школі (Facebook, Edutoria, Twitter, Classroom 2.0); у середній школі (Острів знань, Партнерство в навчанні, Щоденник.ua, ВікіОсвіта); у науковій роботі (Facebook, Ukrainian Scientists Worldwide, Українська наукова інтернет-спільнота); у самоосвіті. Остання категорія виключає другу сторону будь-якого освітнього процесу, вона не потребує цілеспрямованого організаційного, мотивуючого чи оцінного впливу, процес відбувається самоорганізовано і певною мірою має спонтанний характер. Такі мережі своєю чергою поділяються на мережі загальної тематики (MySpace, Facebook), спеціалізовані (Last.Fm, Geni, MyChurch, Autokadabra, Livemocha, Soziety, Digg); а також ділові (Plaxo LinkedIn) [1].

У Всеукраїнському професійному юридичному виданні “Юридична газета online” зазначені переваги використання соціальних мереж у період пандемії COVID-19. До них належать: 1) Кризова комунікація. Карантинні заходи внесли корективи у роботу органів державної влади, зокрема й на рівні комунікаційної діяльності. Соціальні мережі стали чи не єдиним місцем для людей, де вони можуть якомога швидше отримати необхідну інформацію. На різноманітних платформах державні установи оперативно публікують актуальні новини, а аудиторія вчасно отримує інформацію з першоджерел, висловлює своє ставлення у коментарях і поширює цікаві пости; 2) Взаємодія з аудиторією. Соціальні мережі дозволяють користувачам, не виходячи з дому, швидко отримати відповіді на свої запитання. Такий формат комунікації забезпечує зворотний зв'язок з аудиторією. У фоловерів є можливість надіслати повідомлення та висловити власну думку щодо якості роботи, вказати на можливі недоліки або запропонувати ідеї щодо кращого обслуговування. Також читачі можуть залишати коментарі під дописами, показуючи так їхню значущість або ж виражаючи свої погляди. 3) Інтерактивне навчання. Використання соціальних мереж не лише дозволяє бути у курсі новин, а й допомагає покращити свої освітні досягнення. Так, державні установи можуть вести активну просвітницьку діяльність на онлайн-платформах і включатися у навчальний процес студентів і школярів, як це практикувалося раніше у звичному режимі. Цифрові методи навчання також допомагають уберегтися від дезінформації. З огляду на те, як швидко чутки та різноманітні фейки розповсюджуються у соціальних мережах, офіційні *акаунти* та сторінки державних установ слугують слугують топовим джерелом для користувачів, котрі прагнуть перевірити факти, викладені на інших ресурсах [14].

Активізація самостійної роботи майбутнього керівника вокального ансамблю. Майбутній керівник вокального ансамблю має постійно саморефлексувати, саморозвиватися. Отже, активізація самостійної роботи пов'язана з поняттям “рефлексії”.

У психологічній літературі “рефлексія” визначається як процес самопізнання суб'єктом внутрішніх актів і станів. Як і близьке до нього поняття “інтроспекція” у психології, вони пов'язані з уявленням про окрему ізольовану свідомість [13, с. 341]. Направлений на себе механізм рефлексії стимулює свідомість на активний пошук кращих для ситуації форм прояву власного Я, блокує бар'єри, що заважають максимальному й оптимальному самовираженню, представляє на екран свідомості необхідні аналоги, асоціативні моделі, парадокси для вирішення завдань “від протилежного” по контрастних формах, проводить підбір і аналіз самооцінок, їх корегування і перетворення стійкості власного Я [8].

С. Немченко зазначає, що рефлексивний аналіз має особливе значення у цілісному процесі діяльності, оскільки призначений для розкриття минулого досвіду діяльності особистості (її початкового стану) й у визначенні його бажаного стану. Рефлексивний аналіз включає три стадії: рефлексивний аналіз початкового стану діяльності; ситуаційний аналіз, зміст якого зумовлено результатами попередньої стадії; конкретизацію ключових характеристик бажаного стану діяльності. Рефлексивний аналіз початкового стану діяльності можна розглядати як прагнення особистості дослідити ґрунт, на якому виникають ідеї та припущення відносно стратегії самокерованого розвитку особистості. Автор виділяє два способи рефлексування особистості: проектування та діяльність.

Проектування – співвідношення сформульованих цілей і завдань із реальними наслідками дії; точність відтворення об'єктивної структури ситуації, у якій здійснюється дія; розуміння того, якою мірою необхідні зміни діяльності можуть бути результатом природних процесів і якою мірою для їх здійснення потрібно свідоме, цілеспрямоване втручання; визначення критеріїв для відповіді на питання, що таке вдосконалення та розвиток діяльності.

Діяльність – це будь-яка активність суб'єкта, яка має смислову та цільову спрямованість [9].

Одним зі способів реалізації цієї педагогічної умови є написання наукових статей та участь у наукових і науково-практичних конференціях. Прикладом таких конференцій є міжнародна науково-практична конференція “Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики XXI століття”, котра вже упродовж семи років успішно проводиться кафедрою музикознавства та музичної освіти Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка під керівництвом доктора педагогічних наук, професора Ольги Миколаївни Олексюк.

Висновки. У статті здійснено аналіз понять “умова”, “педагогічна умова” у працях вітчизняних і зарубіжних дослідників. Визначені педагогічні умови формування методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю. Запропоновані нами педагогічні умови окреслюють коло проблем, що потребують вирішення для успішного формування методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю. Визначені педагогічні умови стануть підґрунтям для проведення подальших етапів дослідження формування методичної компетентності майбутнього керівника вокального ансамблю на засадах ед’ютейнменту.

Використана література:

1. Боятюк О. В. Безпековий вимір використання соціальних мереж в освіті : автореф. дис. ... канд. філ. наук : 09.00.10. Київ, 2016. 22 с. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12106/Boiatiuk.pdf?sequence=3&isAllowed=y> (дата звернення 10.10.2021)
2. Ван Юе. Формування методичної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі навчання гри на фортепіано : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2017. 24 с. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/30980/100317780.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 15.10.2021)
3. Вей Сімін. Методика формування темпо-ритмічних виконавських умінь майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі навчання гри на фортепіано : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2017. 23 с. URL : http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/18604/Vei_Simin.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення 01.10.2021)
4. Вахула Б. Я. Соціальні інтернет-мережі, їхні функції та роль у формуванні громадянського суспільства. *Вісник Львівського університету*. 2012. Вип. 6. С. 312, 313.
5. Великий тлумачний словник укр. мови. Харків : Фоліо, 2005. 767 с.
6. Выготский Л. С. Педагогическая психология. Москва : Педагогика, 1991. 480 с.
7. Галіч Т. О. Соціальні Інтернет-мережі та віртуалізація суспільного життя. *Соціологія майбутнього: науковий журнал з проблем соціології молоді та студентства*. 2010. Вип. 1. С. 145–152.
8. Зорин Г. А. Криминалистическая методология. Москва : Амалфея, 2000.
9. Голік О. Б., Немченко С. Г. Рефлексивна культура. URL: <https://dspace.bdp.org/bitstream/123456789/122/1/Nemchenko%20S.H.%2C%20Holik%20O.B.%20Refleksyvna%20kul%CA%B9tura.pdf> (дата звернення 30.10.2021)
10. Коновальська Л. О. Формування методичної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі вивчення професійно-орієнтованих дисциплін : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2011. 28 с. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/31209/100132641.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 18.10.2021)
11. Лю Цяньнянь. Формування художньої компетентності майбутніх учителів музики та хореографії в педагогічних університетах України і Китаю : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2010. 22 с. URL : <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10277/Lyu%20Tsyantsyan.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 14.10.2021)
12. Олексюк О. М. Музична педагогіка : навчальний посібник. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ, 2013. 248 с.
13. Психологічний словник. Київ : Вища школа, 1982. 215 с.
14. Соціальні мережі як незамінний інструмент комунікації. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/socialni-merezhi-yak-nezaminni-y-instrument-komunikaciyi.html> (дата звернення 19.10.2021)
15. Теряєва Л. А. Педагогічні умови та інноваційні технології в процесі вивчення дисципліни “Хорове диригування”. *Музичне мистецтво в освітнологічному дискурсі*. 2017. № 2. С. 141–144.
16. Цюлюпа Н. Л. Педагогічні умови формування методичної компетентності майбутнього вчителя музики в процесі інструментальної підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2009. 20 с. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/33861> (дата звернення.10.2021)

References:

1. Boiatiuk O. V. (2016) Bezpekovyi vymir vykorystannia sotsialnykh merezh v osviti [Safe measurement of the use of social networks in education] : avtoref. dys. kand. fil. nauk : 09.00.10. Kyiv, 22 s. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12106/Boiatiuk.pdf?sequence=3&isAllowed=y> (data zvernennia 10.10.2021) [in Ukrainian]
2. Van Yue. (2017) Formuvannia metodychnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva u protsemi navchannia hry na fortepiano [Formation of methodical competence of the future teacher of musical art in the process of learning to play the piano] : avtoref. dys. kand. ped. nauk : 13.00.02. Kyiv, 24 s. URL : <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/30980/10031770.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (data zvernennia 15.10.2021) [in Ukrainian]
3. Vei Simin. (2017) Metodyka formuvannia tempo-rytmichnykh vykonavskykh umin maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva v protsesi navchannia hry na fortepiano [Methods of forming tempo-rhythmic performance skills of future music teachers in the process of learning to play the piano] : avtoref. dys. kand. ped. nauk: 13.00.02. Kyiv, 23 s. URL: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/18604/Vei_Simin.pdf?sequence=1&isAllowed=y (data zvernennia 01.10.2021) [in Ukrainian]
4. Vakhula B. (2012) Ya. Sotsialni internet-merezhi, yikhni funktsii ta rol u formuvanni hromadianskoho suspilstva [Social Internet networks, their functions and role in formation of civil society]. *Visnyk Lvivskoho universytetu*. Vyp. 6. S. 312, 313. [in Ukrainian]
5. Velykyi tлумачnyi slovnyk ukr. movy [Large explanatory dictionary of Ukrainian languages]. (2005) Kharkiv : Folio, 2005. 767 s. [in Ukrainian]
6. Vihotskyi L. S. (1991) Pedahohycheskaia psykholohiia [Pedagogical psychology]. Moskva. Pedahohyka. 480 s. [in Russian]
7. Halich T. O. (2010) Sotsialni Internet-merezhi ta virtualizatsiia suspilnoho hyttia [Social Internet networks and public virtualization life]. *Sotsiologhiia maibutnoho: naukovyi zhurnal z problem sotsiologii molodi ta studentstva*. Vyp. 1. S. 145–152. [in Ukrainian]
8. Zoryn H. A. (2000) Krymynalystycheskaia metodolohiia [Forensic methodology]. Moskva : Amalfeia. [in Russian]
9. Holik O. B., Nemchenko S. H. Refleksyvna kultura [Reflective culture]. (2018) URL: <https://dspace.bdp.org/bitstream/123456789/122/1/Nemchenko%20S.H.%2C%20Holik%20O.B.%20Refleksyvna%20kul%CA%B9tura.pdf> (data zvernennia 30.10.2021) [in Ukrainian]
10. Konovalska L. O. (2011) Formuvannia metodychnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury u protsesi vyvchennia profesiino-orientovanykh dystsyplin [Formation of methodical competence of future teachers of physical culture in the process of studying professionally-oriented disciplines] : avtoref. dys. kand. ped. nauk : 13.00.04. Kyiv, 28 s. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/31209/100132641.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (data zvernennia 18.10.2021) [in Ukrainian]

11. Liu Tsiannian. (2010) Formuvannia khudozhnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzyky ta khoreohrafi v pedahohichnykh universytetakh Ukrainy i Kytaiu [Formation of artistic competence of future teachers of music and choreography in pedagogical universities of Ukraine and China] : avtoref. dys. kand. ped. nauk : 13.00.02. Kyiv. 22 s. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10277/Lyu%20Tsyantsyan.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (data zvernennia 14.10.2021) [in Ukrainian]
12. Oleksiuk O. M. (2013) Muzychna pedahohika [Music pedagogy] : navch. posib. Kyiv. un-t im. B. Hrinchenka. Kyiv. 248 s. [in Ukrainian]
13. Psykholohichni slovnyk. (1982) [Psychological dictionary] Kyiv : Vyscha shkola. 215 s. [in Ukrainian]
14. Sotsialni merezhi yak nezaminni instrument komunikatsii (2020) [Social networks as an indispensable tool of communication]. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/socialni-merezhi-yak-nezaminniy-instrument-komunikatsiyi.html> (data zvernennia 19.10.2021) [in Ukrainian]
15. Teriaieva L. A. (2017) Pedahohichni umovy ta innovatsiini tekhnologii v protsesi vyvchennia dystsypliny "Khorove dyryhuvannia" [Pedagogical conditions and innovative technologies in the process of studying the discipline "Choral Conducting"]. Muzychno mystetstvo v osvitolohichnomu dyskursi. № 2. S. 141–144. [in Ukrainian]
16. Tsiuliupa N.L. (2009) Pedahohichni umovy formuvannia metodychnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia muzyky v protsesi instrumentalnoi pidhotovky [Pedagogical conditions for the formation of methodological competence of the future music teacher in the process of instrumental training] : avtoref. dys. kand. ped. nauk : 13.00.02. Kyiv. 20 s. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/33861> (data zvernennia.10.2021) [in Ukrainian]

Lymarenko V. I. Pedagogical conditions of formation of methodical competence of the future leader of vocal ensemble on the basis of edutainment

The article examines the pedagogical conditions of methodological competence of the future leader of the vocal ensemble. The works of domestic and foreign scientists are analyzed, the educational process is observed during the study of disciplines of professional training of the future leader of the vocal ensemble of students majoring in "Musical Art" of the Institute of Arts of Kyiv University named after Borys Hrinchenko. The essence of the concepts "condition", "pedagogical condition" is revealed and on the basis of the analysis of domestic and foreign researches pedagogical conditions of formation of methodical competence of the future leader of vocal ensemble on the basis of edutainment are developed. It is noted that the main change is the removal of restrictions in professional training, in particular, the future leader of the vocal ensemble. Increasing the expression of one's own opinions and judgments and, accordingly, increasing the flow of information provides the necessary freedom of action, managerial foresight and timely response to external changes.

The influence of distance learning on the art educational process in general and on the process of formation of methodical competence of the future leader of the vocal ensemble in particular is investigated. It is established that the pedagogical conditions for the formation of methodological competence of the future leader of the vocal ensemble on the basis of maintenance should be adapted to both the full-time educational process and the distance. The influence of the digital environment on the formation of methodical competence of the future leader of the vocal ensemble is determined and the possibilities of realization of pedagogical conditions of formation of methodical competence of the future leader of the vocal ensemble on the basis of edutainment in the conditions of distance learning are determined.

Key words: condition, pedagogical condition, edutainment, future leader of vocal ensemble, digital environment, distance learning.

УДК 378.147

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.83.22>

Лисак Л. К., Григор'єва В. А.

**ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ ДОШКИ PADLET
У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗВО**

Стаття присвячена актуальній проблемі організації освітнього процесу у закладах вищої освіти за допомогою інтернет-ресурсів, які значно підвищують ефективність навчання в умовах дистанційного навчання. Особлива увага приділяється дидактичним можливостям віртуальної дошки Padlet під час викладання гуманітарних дисциплін у закладах вищої технічної освіти. Охарактеризовано основні переваги цього інтернет-ресурсу, а саме: доступність, легкість у використанні, мультимедійність, інтерактивність, приватність, мобільність, узгодженість, креативність і привабливість. Визначено умови для забезпечення раціонального та продуктивного використання дошки Padlet: наявність певних навичок роботи в інтернеті, доступ до високошвидкісного інтернету, наявність візуальної грамотності тощо. Розглянуто варіанти використання віртуальної дошки Padlet в організації освітнього процесу загалом і під час викладання дисциплін зокрема (для спільного збору інформації, проведення консультацій, звітування про проведений захід, вирішення проблемних ситуацій, зберігання документів, організації проєктної діяльності, проведення контролю знань та ін.), а також застосування онлайн-дошки Padlet під час викладання гуманітарних дисциплін, зокрема "Професійна етика та психологія спілкування", "Психологія та педагогіка вищої школи" на другому рівні вищої освіти: для ознайомлення студентів із основними аспектами вивчення дисциплін на початку навчання (метою, завданням, результатами навчання, шкалою оцінювання тощо); під час проведення практичних занять; для самостійної роботи та проєктної діяльності. З'ясовано, що ефективно використання онлайн-дошки Padlet сприяє розвитку